

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15025025	CEIP San Francisco Javier	A Coruña	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Lingua castelá e literatura	3º Pri.	4	140

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	24
4.2. Materiais e recursos didácticos	25
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	25
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	26
6. Medidas de atención á diversidade	26
7.1. Concreción dos elementos transversais	27
7.2. Actividades complementarias	28
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	28
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	29
9. Outros apartados	29

1. Introducción

A programación que a continuación se presenta ten como destinatario o alumnado de 3º de Educación primaria do CEIP San Francisco Xabier, un centro público situado no barrio da Cubela, na cidade da Coruña, que conta na actualidade con 20 unidades (6 para Educación Infantil e 14 de Educación Primaria).

As familias pertencen á clase media na súa maioría e media alta nalgúns casos, procedentes dun medio considerado como urbano.

Durante este curso o nivel se atopa dividido en tres grupos de 17 nenos e nenas cada un.

A devandita proposta didáctica preséntase para o curso escolar 2023/2024 para a área de Lingua Castelá e Literatura de 3º de Educación Primaria, á que lle corresponde unha carga horaria de 4 sesións semanais.

Tal e como establece o Decreto 155/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia: "a proposta curricular da área de Lingua castelá e literatura ten como obxectivo o desenvolvemento da competencia comunicativa lingüística do alumnado. Dentro do ensino desta área, a literatura vai ter un valor significativo como produto de expresión artística e de relación con outras manifestacións artísticas e culturais da contorna, de Galicia e do mundo. Así, o currículo organízase arredor das estratexias relacionadas con falar, escoitar, ler, comprender e escribir, co fin de proporcionarlle ao alumnado ferramentas que lle permitan responder os retos da sociedade do século XXI, que demanda persoas cultas, críticas e ben informadas; capaces de facer un uso eficaz e ético das palabras; respectuosas cara ás diferenzas; con capacidade de transformar a información en coñecemento e de aprender por si mesmas, informarse, colaborar e traballar en equipo; creativas e emprendedoras; cultas e comprometidas co desenvolvemento sustentable, a defensa dos dereitos humanos e a convivencia igualitaria, inclusiva, pacífica e democrática".

Esta área se estrutura en 6 bloques que definen os obxectivos e os contidos básicos que se traballarán ao longo do curso:

1. A lingua e os seus falantes.
2. Comunicación oral.
3. Comunicación escrita.
4. Alfabetización mediática e informacional.
5. Educación literaria
6. Reflexión sobre a lingua e os seus usos no marco de propostas de produción e comprensión de textos orais, escritos ou multimodais.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Recoñecer a diversidade lingüística do mundo a partir da identificación das linguas do alumnado e a realidade plurilingüe e multicultural de España para favorecer a reflexión interlingüística, para identificar e rexeitar estereotipos e prexuízos lingüísticos, e para valorar a devandita diversidade como fonte de riqueza cultural.	1-5	2-3				1-2		1-3
OBX2 - Comprender e interpretar textos orais e multimodais identificando o sentido xeral e a información máis relevante, e valorando con axuda aspectos formais e de contido básicos para construír coñecemento e responder a diferentes necesidades comunicativas.	2	2	1	3	3	3		

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX3 - Producir textos orais e multimodais con coherencia, claridade e rexistro adecuados para expresar ideas, sentimentos e conceptos; construír coñecemento; establecer vínculos persoais; e participar con autonomía e unha actitude cooperativa e empática en interaccións orais variadas.	1-3-5	2	1	2-3		2	1	
OBX4 - Comprender e interpretar textos escritos e multimodais, recoñecendo o sentido global, as ideas principais e a información explícita e implícita, e realizando con axuda reflexións elementais sobre aspectos formais e de contido, para adquirir e construír coñecemento e para responder a necesidades e intereses comunicativos diversos.	2-3-5	2	1	1	4-5			
OBX5 - Producir textos escritos e multimodais, con corrección gramatical e ortográfica básicas, seriando correctamente os contidos e aplicando estratexias elementais de planificación, textualización, redacción, revisión e edición para construír coñecemento e para dar resposta a demandas comunicativas concretas.	1-3-5		1	2-3	5	2		
OBX6 - Buscar, seleccionar e contrastar información procedente de dúas ou máis fontes, de forma planificada e co debido acompañamento, avaliando a súa fiabilidade e recoñecendo algúns riscos de manipulación e desinformación, para transformala en coñecemento e para comunicala de maneira creativa, adoptando un punto de vista persoal e respectuoso coa propiedade intelectual.	3			1-2-3-4	5	2	3	
OBX7 - Ler de maneira autónoma obras diversas seleccionadas atendendo aos seus gustos e intereses, compartindo as experiencias de lectura, para iniciar a construción da identidade lectora, para fomentar o gusto pola lectura como fonte de pracer e para gozar da súa dimensión social.	1-4			3	1			1-2-3
OBX8 - Ler, interpretar e analizar, de maneira acompañada, obras ou fragmentos literarios adecuados ao seu desenvolvemento, establecendo relacións entre eles e identificando o xénero literario e as súas convencións fundamentais, para iniciarse no recoñecemento da literatura como manifestación artística e fonte de pracer, coñecemento e inspiración para crear textos de intención literaria.	1-2-4							1-2-3-4

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX9 - Reflexionar de forma guiada sobre a linguaxe a partir de procesos de produción e comprensión de textos en contextos significativos, utilizando a terminoloxía elemental adecuada para iniciarse no desenvolvemento da conciencia lingüística e para mellorar as destrezas de produción e comprensión oral e escrita.	1-2	2	1-2		5			
OBX10 - Pór as propias prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática utilizando unha linguaxe non discriminatoria e detectando e rexeitando os abusos de poder a través da palabra para favorecer un uso non só eficaz senón tamén ético da linguaxe.	1-5	3		3	3	1-2-3		

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	"La Tierra" y "Las funciones vitales de los animales".	Elaborar folletos. A descrición de animais. As oracións. A orde alfabética. O dicionario. O verbo (singular e plural). As onomatopeias. O conto. Ortografía; A Sílaba	11	16	X		
2	"Las funciones vitales de las plantas"	Descrición de lugares. Sinónimos e antónimos. Verbos (presente, pasado e futuro). Cómic. Ortografía; Signos de puntuación.	13	18	X		
3	Las personas y las funciones vitales	Escritura de decálogo. O nome, xénero e número. Prefixos in- e des- Ortografía: ca co cu/que qui - za zo zu/ce ci	13	20	X		
4	La cooperación ciudadana	Escribir un texto argumentativo. Escoita activa. Ortografía: r / rr Pronomes persoais. Sufixos e familias de palabras. Texto teatral.	13	18		X	
5	La localidad	Texto expositivo. Pluralidade lingüística.	13	18		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
5	La localidade	Determinantes: artigos e demostrativos. Diminutivos e aumentativos. Improvisación teatral. Ortografía: g, gu, gü	13	18		X	
6	Los sectores económicos.	Entrevista. Campo semántico. O adxectivo (xénero e número) Ortografía: je ji / ge gi	13	18			X
7	La medida del tiempo y el tiempo histórico.	Escribir unha noticia. A oración e as súas partes. Palabras polisémicas. Poesía: verso e rima. Ortografía: hie- hue-,	12	16			X
8	Las fuerzas y las máquinas	Lectura, entoación e comprensión. Clases de oracións. Palabras compostas. Redactar instrucións. Poesía: estrofa e rima. Ortografía: mb, mp. e br, bl.	12	16			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	"La Tierra" y "Las funciones vitales de los animales".	16

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprende textos, extrae as ideas principais, realiza inferencias sinxelas e valora críticamente o contido.	PE	75
CA2.3 - Identificar, de maneira acompañada, o contido de textos orais e multimodais diversos, valorando a información máis relevante.	Extrae as ideas principais dun texto.		
CA2.4 - Elaborar textos orais e multimodais coherentes, con planificación acompañada, axustando o discurso á situación comunicativa e utilizando recursos non verbais básicos.	Elabora un conto coherente empregando os recursos verbais básicos.		
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos adaptados á súa idade, ampliando os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática, o vocabulario, así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	Comprende e elabora a descrición dun animal respectando a estrutura básica da lingua.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.6 - escoitar e ler textos variados da literatura infantil universal, que recollan diversidade de autores e autoras, recoñecendo elementos básicos dos distintos xéneros literarios e interpretándoos e relacionándoos con outras manifestacións artísticas de maneira acompañada.	Recoñece as partes do conto.		
CA6.3.1. - Aplicar axeitadamente as normas de concordancia	Identifica e discrimina as persoas verbais e os verbos en singular e plural		
CA6.3.2. - Identificar e discriminar o verbo	Recoñece e localiza o verbo		
CA6.5.1. - Coñecer as regras para a partición de palabras.	Separa correctamente as palabras a final de liña facendo un uso axeitado do guión.		
CA1.1 - Mostrar interese e respecto polas distintas linguas e variedades dialectais de Galicia, incluída unha primeira aproximación ás linguas de signos, identificando as empregadas no seu ámbito familiar.	Mostra respecto pola lingua que empregan os seus compañeiros/as. Identifica a lingua empregada.		
CA2.2 - Ampliar paulatinamente o vocabulario a partir das experiencias e situacións cotiás.	Introduce vocabulario novo relacionado coa unidade nas súas producións escritas		
CA2.8 - Mobilizar, coa planificación e o acompañamento necesarios, estratexias básicas para a comunicación asertiva e o consenso, progresando na xestión dialogada de conflitos.	Elixe de forma consensuada o tema central do folleto e o animal a describir en grupo resolviendo os conflitos que poidan xurdir.	TI	25
CA4.5 - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos de diversos autores e autoras axustados aos seus gustos e intereses avanzados na construción da súa identidade lectora.	É quen de clasificar contos por temáticas ou centros de interese.		
CA6.4.1. - Iniciar o uso guiado do dicionario.	Iniciase no uso do dicionario e fai buscas sinxelas		
CA6.3 - Formular conclusións elementais sobre o funcionamento da lingua, prestando especial atención á concordancia e ás relacións de significado entre as palabras (substantivos, adxectivos e verbos), a partir da observación, comparación e manipulación de palabras e enunciados, nun proceso acompañado de produción ou comprensión de textos en contextos significativos.			
CA6.4 - Revisar os textos propios e alleos, de maneira acompañada, a partir da observación, comparación e manipulación de palabras nun proceso de mellora na produción e comprensión de textos e mediante o uso guiado de dicionarios físicos ou dixitais.		Baleiro	0
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos

- Biografía lingüística persoal e do seu centro educativo.
- Contexto
- Incidencia dos compoñentes (situación, participantes, propósito comunicativo, canle) no acto comunicativo.
- Xéneros discursivos
- Estratexias para a adquisición de destrezas básicas sobre xéneros discursivos propios do ámbito persoal, social e educativo (contido e forma).
- Procesos: comprensión oral
- Comprensión global e específica e identificación das ideas máis relevantes de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (gravacións, medios de comunicación, escoita oral de contos infantís).
- Xéneros discursivos
- Estratexias para a coherencia e a cohesión na produción e reprodución de textos escritos.
- Procesos: comprensión lectora.
- Comprensión de textos diversos, adecuados á súa idade, lidos en voz alta e en silencio, empregando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e consolidar a ortografía correcta.
- Procesos: produción escrita
- Aplicación das normas ortográficas básicas adecuadas ao seu desenvolvemento cognitivo e cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación...
- Construción da identidade lectora a través da lectura de textos adecuados aos seus intereses, procedentes de diversas fontes da información.
- Lectura acompañada e comentada de diversos textos literarios, adecuados aos seus intereses e organizados en itinerarios lectores.
- Elementos constitutivos esenciais da obra literaria (tema, protagonista, personaxes secundarios).
- Relación entre os textos lidos e outras manifestacións artísticas e culturais.
- Os signos de puntuación elementais como mecanismos para organizar o texto escrito.
- Aproximación á lingua como sistema con distintos niveis: sons e letras, palabras, oracións e textos. Observación e comparación de unidades comunicativas básicas.
- As oracións
- Estratexias para a elaboración guiada de conclusións propias sobre o sistema lingüístico. Transformación de enunciados (substitución, cambio de orde, manipulación).
- A orde alfabética.
- Establecemento de xeneralizacións sobre aspectos lingüísticos elementais (xénero e número), prestando especial atención ás relacións que se establecen entre substantivos, adxectivos e verbos.
- Os verbos en singular e plural e as formas persoais.
- Pasado, presente e futuro dos verbos.
- Mecanismos de coherencia e cohesión elementais, con especial atención ás repeticións e sinónimos, á orde de oracións e parágrafos e aos diferentes conectores gramaticais e textuais explicativos.
- Estratexias e técnicas elementais de recoñecemento da intención comunicativa e do uso guiado de dicionarios, en distintos soportes.

Contidos

- O dicionario.
- Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.
- O guión na partición de palabras.
- Recoñecemento das distintas clases de palabras (substantivo, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.
- O verbo

UD	Título da UD	Duración
2	"Las funciones vitales de las plantas"	18

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Elaborar textos orais e multimodais coherentes, con planificación acompañada, axustando o discurso á situación comunicativa e utilizando recursos non verbais básicos.	Elabora un pequeno cómic a partir dun conto.	PE	55
CA6.3.1. - Aplicar axeitadamente as normas de concordancia	Coñece e concorda os verbos en pasado, presente e futuro.		
CA6.5.2. - Aplicar e coñecer os signos de puntuación	Emprega axeitadamente o punto, a coma e os dous puntos.		
CA6.6.1. - Identificar e coñecer os sinónimos e antónimos	Identifica, distingue e coñece sinónimos e antónimos	TI	45
CA1.4 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios da comunicación.	Rexeita os usos lingüísticos discriminatorios da comunicación.		
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprende textos, extrae as ideas principais, realiza inferencias sinxelas e valora criticamente o contido.		
CA2.2 - Ampliar paulatinamente o vocabulario a partir das experiencias e situacións cotiás.	Introduce vocabulario novo relacionado coa unidade nas súas producións escritas		
CA2.3 - Identificar, de maneira acompañada, o contido de textos orais e multimodais diversos, valorando a información máis relevante.	Extrae as ideas principais dun texto.		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Le diferentes tipos de texto coa velocidade, entoación e ritmo axeitado.		
CA3.3 - Utilizar estratexias para a comprensión lectora de textos de diversa tipoloxía, identificando palabras clave e anticipando hipóteses.	Identifica palabras clave nun texto.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.8 - Utilizar, de xeito acompañado, as bibliotecas de aula e de centro, respectando as súas normas básicas de organización e funcionamento e participando nas actividades organizadas e interesarse por formar unha pequena biblioteca de aula.	Cumple as normas da biblioteca de centro e de aula.		
CA4.3 - Utilizar a biblioteca de aula e de centro para localizar libros axeitados ao seu gusto persoal e intereses.	Identifica as diferentes seccións da biblioteca. Localiza os libros de banda deseñada.		
CA5.3 - Valorar os textos literarios e a literatura en xeral como fonte de lecer e información.	Valora positivamente a literatura como fonte de lecer.		
CA6.3 - Formular conclusións elementais sobre o funcionamento da lingua, prestando especial atención á concordancia e ás relacións de significado entre as palabras (substantivos, adxectivos e verbos), a partir da observación, comparación e manipulación de palabras e enunciados, nun proceso acompañado de produción ou comprensión de textos en contextos significativos.		Baleiro	0
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			
CA6.6 - Progresar na adquisición de vocabulario a través dos textos.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Valoración da diversidade da lingua na contorna e na nosa comunidade autónoma. - Xéneros discursivos - Intención comunicativa e claves da tipoloxía textual básica: narración, descrición, diálogo e exposición. - Xéneros discursivos - Estratexias para a adquisición de destrezas básicas sobre xéneros discursivos propios do ámbito persoal, social e educativo (contido e forma). - Procesos: produción escrita - Creación de textos utilizando a linguaxe con intención informativa: carteis, anuncios, pequenos cómics. - Comunicación creativa do coñecemento, con respecto pola propiedade intelectual. - Colaboración en comunidades lectoras de ámbito escolar a través de experiencias lectoras compartidas. - Funcionamento da biblioteca da aula ou do centro como escenario de actividades literarias compartidas. - Mecanismos de coherencia e cohesión elementais, con especial atención ás repeticións e sinónimos, á orde de oracións e parágrafos e aos diferentes conectores gramaticais e textuais explicativos. - Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación. - Os signos de puntuación

Contidos

- Procedementos elementais de adquisición de vocabulario. Semellanzas e diferenzas de forma e significado entre palabras da mesma familia léxica ou semántica.
- Sinónimos e antónimos

UD	Título da UD	Duración
3	Las personas y las funciones vitales	20

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.6 - Producir textos escritos e multimodais sinxelos e coherentes en distintos soportes, seleccionado o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa e iniciarse, de maneira acompañada, na mobilización de estratexias sinxelas, de planificación, redacción e revisión, coidando a presentación.	Redacta normas con coherencia seguindo un modelo.	PE	70
CA6.3.1. - Aplicar axeitadamente as normas de concordancia	Comprende e utiliza as normas de concordancia de xénero e número dos substantivos		
CA6.3.3. - Identificar e coñecer os substantivos	Identifica e discrimina o substantivo e a súa función		
CA6.5.3. - Coñecer as normas de uso do c/q e c/z	Coñece e utiliza correctamente as normas de uso do c/q e c/z		
CA6.6.2. - Identificar a función dos prefixos.	Comprende e utiliza os prefixos in- e des- para crear palabras novas		
CA1.3 - Recoñecer as distintas linguas empregadas na súa contorna a través da interacción coas persoas próximas.	Identifica as linguas que se falan na contorna próxima.	TI	30
CA2.6 - Expresarse con coherencia de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións.	Expón con claridade e coherencia normas.		
CA3.11 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e identificar os abusos de poder a través da palabra a partir da reflexión grupal acompañada sobre os aspectos básicos, verbais e non verbais, da comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Emprega linguaxe non discriminatoria na redacción dos escritos da unidade.		
CA4.6 - Compartir oralmente a experiencia de lectura, participando, de forma acompañada ou autónoma, en comunidades lectoras de ámbito escolar.	Le un cómic as compañeiros/as		
CA5.1 - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos de diversos autores e autoras, axustados aos seus gustos e intereses avanzando na construción da súa identidade lectora.	Recoñece autor e ilustrador dun libro.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Identifica as diferencias nas linguas da súa contorna.		
CA6.3 - Formular conclusións elementais sobre o funcionamento da lingua, prestando especial atención á concordancia e ás relacións de significado entre as palabras (substantivos, adxectivos e verbos), a partir da observación, comparación e manipulación de palabras e enunciados, nun proceso acompañado de produción ou comprensión de textos en contextos significativos.		Baleiro	0
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			
CA6.6 - Progresar na adquisición de vocabulario a través dos textos.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A diversidade etnocultural e lingüística como riqueza e ferramenta para achegarse á súa contorna. - Procesos: interacción oral - Estratexias de expresión e escoita empática de necesidades, vivencias e emocións propias e alleas para a resolución dialogada dos conflitos, tendo en conta a perspectiva de xénero. - Xéneros discursivos - Elementos básicos de contido (tema, léxico) e forma (estrutura, título, imaxes). - Procesos: comprensión lectora. - Estratexias básicas de comprensión do sentido xeral e identificación das ideas máis relevantes de textos. - Procesos: produción escrita - Produción de textos escritos e multimodais sinxelos, coherentes e con presentación coidada, utilizando en cada situación o modelo discursivo que corresponda. - Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación para a procura da información, adoptando hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable. - Valoración dos textos literarios da literatura en xeral como vehículo de comunicación e recurso de lecer persoal. - Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación. - Uso de c/q e c/z - Recoñecemento das distintas clases de palabras (substantivo, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. - Os substantivos - Procedementos elementais de adquisición de vocabulario. Semellanzas e diferenzas de forma e significado entre palabras da mesma familia léxica ou semántica. - Os prefixos in- e des-

UD	Título da UD	Duración
4	La cooperación cidadana	18

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Elaborar textos orais e multimodais coherentes, con planificación acompañada, axustando o discurso á situación comunicativa e utilizando recursos non verbais básicos.	Elabora pequeno texto teatral a partir dunha anécdota	PE	60
CA3.4 - Analizar, de maneira acompañada, aspectos formais e non verbais elementais de textos escritos e multimodais, valorando o seu contido e estrutura, como medio para ampliar o vocabulario e consolidar a ortografía correcta.	Recoñece as particularidades do texto teatral e o diferencia doutros tipos de producións literarias.		
CA3.10 - Construír, a través da linguaxe e de forma progresiva, un pensamento crítico para evitar discriminacións e prexuízos.	Elabora un texto argumentativo evitando discriminacións e prexuízos.		
CA6.3.4. - Identificar e coñecer os pronomes persoais	Identifica e discrimina os pronomes persoais.		
CA6.5.4. - Coñecer as normas de uso do r /rr	Discrimina e usa correctamente o r e o rr.		
CA6.6.3. - Identificar e coñecer as familias de palabras.	Identifica e coñece familias de palabras.		
CA6.6.4. - Identificar a función dos sufixos.	Usa sufixos para crear palabras novas		
CA1.3 - Recoñecer as distintas linguas empregadas na súa contorna a través da interacción coas persoas próximas.	Identifica as linguas que se falan na contorna próxima	TI	40
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprende textos, extrae as ideas principais, realiza inferencias sinxelas e valora criticamente o contido.		
CA2.3 - Identificar, de maneira acompañada, o contido de textos orais e multimodais diversos, valorando a información máis relevante.	Extrae as ideas principais dun texto.		
CA2.5 - Participar en interaccións orais espontáneas ou reguladas, incorporando estratexias elementais de escoita activa e respectando as normas básicas da cortesía lingüística.	Realiza escoita activa das producións dos compañeiros/as e respecta a quenda de palabra		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Le diferentes tipos de texto coa velocidade, entoación e ritmo axeitado.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos adaptados á súa idade, ampliando os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática, o vocabulario, así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	Comprende textos teatrais.		
CA4.1 - Localizar, seleccionar e contrastar información de distintas fontes, incluídas as dixitais, citándoas e recreándoas mediante a adaptación creativa de modelos dados.	Emprega diferentes fontes documentais na elaboración do texto argumentativo.		
CA5.7 - Producir, de maneira acompañada, textos sinxelos individuais ou colectivos con intención literaria, recreando de maneira persoal os modelos dados.	Elabora un texto teatral en pequeno grupo.		
CA6.3 - Formular conclusións elementais sobre o funcionamento da lingua, prestando especial atención á concordancia e ás relacións de significado entre as palabras (substantivos, adxectivos e verbos), a partir da observación, comparación e manipulación de palabras e enunciados, nun proceso acompañado de produción ou comprensión de textos en contextos significativos.		Baleiro	0
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			
CA6.6 - Progresar na adquisición de vocabulario a través dos textos.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Recoñecemento nas expresións verbais e non verbais da igualdade entre homes e mulleres. - Xéneros discursivos - Interese pola ampliación de vocabulario para unha mellor comunicación oral. - Procesos: comprensión oral - Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. - Procesos: produción oral. - Creación de textos orais utilizando unha linguaxe verbal non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. - Xéneros discursivos - Intención comunicativa e claves da tipoloxía textual básica: narración, descrición, diálogo. - Procesos: comprensión lectora. - Uso da biblioteca para a lectura dos libros propostos, na procura de información e utilización desta como fonte de información e lecer. - Procesos: produción escrita

Contidos

- Uso de elementos gráficos e paratextuais básicos que faciliten a organización e comprensión do texto.
- Identificación e valoración crítica das mensaxes e da información recollidas e transmitidas de distintas fontes e de distintos tipos de texto.
- Construción da identidade lectora. Estratexias para a expresión de gustos e intereses.
- Recoñecemento, de xeito acompañado, de recursos literarios básicos.
- Establecemento de xeneralizacións sobre aspectos lingüísticos elementais (xénero e número), prestando especial atención ás relacións que se establecen entre substantivos, adxectivos e verbos.
- Xénero e número dos substantivos.
- Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.
- Uso de r /rr
- Recoñecemento das distintas clases de palabras (substantivo, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.
- Os pronomes persoais
- Procedementos elementais de adquisición de vocabulario. Semellanzas e diferenzas de forma e significado entre palabras da mesma familia léxica ou semántica.
- Familias de palabras.
- Os sufixos.

UD	Título da UD	Duración
5	La localidad	18

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA6.2 - Producir textos escritos e multimodais sinxelos e coherentes, seleccionando o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, iniciándose no uso de normas ortográficas sinxelas e adecuadas ao seu nivel, progresando, de maneira acompañada, na mobilización de estratexias sinxelas, de planificación, redacción e revisión, coidando a presentación.	Redacta un texto expositivo sinxelo.	PE	65
CA6.3.5. - Identificar e coñecer os determinantes artigos	Identifica e coñece os determinantes artigos		
CA6.3.6. - Identificar e coñecer os determinantes demostrativos	Identifica e coñece os determinantes demostrativos		
CA6.5.5. - Coñecer as normas de uso do g, gu, gü	Diferencia e fai un uso correcto do g, gu, gü		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA6.6.5. - Identificar e coñecer os diminutivos e aumentativos	Identificar e usa axeitadamente os diminutivos e aumentativos		
CA1.2 - Recoñecer a existencia de prexuízos e estereotipos lingüísticos frecuentes, achegando alternativas e valorando a pluralidade lingüística da súa contorna como unha fonte de riqueza cultural.	Recoñece a existencia de prexuízos e estereotipos lingüísticos e loita contra eles.	TI	35
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprende textos, extrae as ideas principais, realiza inferencias sinxelas e valora criticamente o contido.		
CA2.4 - Elaborar textos orais e multimodais coherentes, con planificación acompañada, axustando o discurso á situación comunicativa e utilizando recursos non verbais básicos.	Realiza unha improvisación teatral.		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Le diferentes tipos de texto coa velocidade, entoación e ritmo axeitado.		
CA3.9 - Acadar as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua escrita.	Mellora a expresión lingüística a través da dramatización.		
CA4.4 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías da información e da comunicación para a procura da información.	Fai uso das TIC para buscar información para a redación e exposición do texto expositivo		
CA5.2 - Compartir a experiencia de lectura, en soportes diversos, mediante a realización de actividades literarias e participando en comunidades lectoras do ámbito escolar.	Realiza a lectura compartida do texto teatral.		
CA6.3 - Formular conclusións elementais sobre o funcionamento da lingua, prestando especial atención á concordancia e ás relacións de significado entre as palabras (substantivos, adxectivos e verbos), a partir da observación, comparación e manipulación de palabras e enunciados, nun proceso acompañado de produción ou comprensión de textos en contextos significativos.		Baleiro	0
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			
CA6.6 - Progresar na adquisición de vocabulario a través dos textos.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Valoración da diversidade da lingua na contorna e na nosa comunidade autónoma. - Xéneros discursivos

Contidos

- Estratexias para a coherencia e a cohesión na produción e reprodución oral de textos.
- Procesos: comprensión oral
- Audición, dramatización e reprodución de textos adecuados ao nivel, que estimulen o interese e os gustos.
- Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe (escoitar e preguntar) e para a identificación e interpretación do sentido global de textos orais e multimodais sinxelos.
- Xéneros discursivos
- Estratexias para a comprensión lectora de textos sinxelos de diversa tipoloxía.
- Procesos: comprensión lectora.
- Lectura individual ou acompañada de distintos tipos de textos, con entoación e ritmo adecuados ao desenvolvemento cognitivo.
- Procesos: produción escrita
- Valoración da propia produción escrita e da produción escrita dos compañeiros e compañeiras.
- Estratexias e técnicas para comparar e clasificar a información.
- Lectura expresiva, dramatización ou interpretación de fragmentos, atendendo aos procesos de comprensión e ao nivel de desenvolvemento.
- Elaboración de textos con intención literaria, a partir de modelos dados ou recreando textos literarios.
- Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas do seu ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada e progresar na súa aprendizaxe.
- Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.
- Uso de g, gu, gü
- Recoñecemento das distintas clases de palabras (substantivo, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.
- Os determinantes artigos
- Os determinantes demostrativos
- Procedementos elementais de adquisición de vocabulario. Semellanzas e diferenzas de forma e significado entre palabras da mesma familia léxica ou semántica.
- Diminutivos e aumentativos

UD	Título da UD	Duración
6	Los sectores económicos.	18

Cráterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Utilizar estratexias para a comprensión lectora de textos de diversa tipoloxía, identificando palabras clave e anticipando hipóteses.	Comprende e responde preguntas sobre un texto.	PE	70
CA3.11 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e identificar os abusos de poder a través da palabra a partir da reflexión grupal acompañada sobre os aspectos básicos, verbais e non verbais, da comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Realiza unha entrevista libre del linguaxe sexista ou discriminatoria.		
CA6.3.1. - Aplicar axeitadamente as normas de concordancia	Aplica axeitadamente as normas de concordancia dos adxectivos.		
CA6.3.7. - Identificar e coñecer os adxectivos.	Identifica e coñece os adxectivos.		
CA6.5.6. - Coñecer as normas de uso do je ji / ge gi	Usa correctamente je ji / ge gi		
CA6.6.6. - Identificar e coñecer o campo semántico.	Identifica e coñece o campo semántico.		
CA1.5 - Usar unha linguaxe respectuosa coas diferenzas persoais, culturais e coa perspectiva de xénero.	Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas persoais, culturais e coa perspectiva de xénero na elaboración dunha entrevista.	TI	30
CA2.5 - Participar en interaccións orais espontáneas ou reguladas, incorporando estratexias elementais de escoita activa e respectando as normas básicas da cortesía lingüística.	Participar nunha entrevista.		
CA4.1 - Localizar, seleccionar e contrastar información de distintas fontes, incluídas as dixitais, citándoas e recreándoas mediante a adaptación creativa de modelos dados.	Busca distintas fontes documentais para preparar unha entrevista.		
CA5.1 - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos de diversos autores e autoras, axustados aos seus gustos e intereses avanzando na construción da súa identidade lectora.	Le diferentes entrevistas.		
CA6.3 - Formular conclusións elementais sobre o funcionamento da lingua, prestando especial atención á concordancia e ás relacións de significado entre as palabras (substantivos, adxectivos e verbos), a partir da observación, comparación e manipulación de palabras e enunciados, nun proceso acompañado de produción ou comprensión de textos en contextos significativos.		Baleiro	0
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			
CA6.6 - Progresar na adquisición de vocabulario a través dos textos.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Biografía lingüística persoal e do seu centro educativo.
- Procesos: interacción oral
- Estratexias de interpretación de elementos básicos da comunicación non verbal.
- Contexto
- Incidencia dos compoñentes (situación, participantes, propósito comunicativo, canle) no acto comunicativo.
- Procesos: comprensión lectora.
- Valoración da lectura como medio para ampliar o vocabulario progresando na consolidación dunha ortografía correcta.
- Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónico.
- Procesos: produción escrita
- Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.
- Estratexias básicas na procura guiada da localización, selección e contraste de información recollida de distintas fontes, citándoas e recreándoas mediante a adaptación creativa de modelos dados.
- Análise guiada dos recursos expresivos elementais e os seus efectos na recepción do texto.
- Establecemento de xeneralizacións sobre aspectos lingüísticos elementais (xénero e número), prestando especial atención ás relacións que se establecen entre substantivos, adxectivos e verbos.
- Xénero e número dos adxectivos,.
- Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.
- Uso de je ji / ge gi
- Recoñecemento das distintas clases de palabras (substantivo, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.
- Os adxectivos.
- Procedementos elementais de adquisición de vocabulario. Semellanzas e diferenzas de forma e significado entre palabras da mesma familia léxica ou semántica.
- Campo semántico.

UD	Título da UD	Duración
7	La medida del tiempo y el tiempo histórico.	16

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Elaborar textos orais e multimodais coherentes, con planificación acompañada, axustando o discurso á situación comunicativa e utilizando recursos non verbais básicos.	Escribe pareados sinxelos	PE	60
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos adaptados á súa idade, ampliando os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática, o vocabulario, así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	Comprende o significado dun poema curto.		
CA3.6 - Producir textos escritos e multimodais sinxelos e coherentes en distintos soportes, seleccionado o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa e iniciarse, de maneira acompañada, na mobilización de estratexias sinxelas, de planificación, redacción e revisión, coidando a presentación.	Redacta e expón unha noticia.		
CA6.3.8. - Identificar e discriminar o suxeito e o predicado.	Identifica e discrimina o suxeito e o predicado dunha oración.		
CA6.5.7. - Coñecer as normas de uso do hue-/hie-	Coñece e aplica as normas de uso do hue-/hie-		
CA6.6.7. - Identificar e coñecer as palabras polisémicas.	Identifica e coñece as palabras polisémicas.		
CA1.5 - Usar unha linguaxe respectuosa coas diferenzas persoais, culturais e coa perspectiva de xénero.	Usa unha linguaxe non sexista.	TI	40
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprende textos, extrae as ideas principais, realiza inferencias sinxelas e valora criticamente o contido.		
CA2.3 - Identificar, de maneira acompañada, o contido de textos orais e multimodais diversos, valorando a información máis relevante.	Extrae as ideas principais dun texto.		
CA2.7 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e identificar os abusos de poder a través da palabra desde unha reflexión grupal acompañada sobre os aspectos básicos, verbais e non verbais, da comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Recoñece e rexeita as discriminacións feitas nun debate sobre unha noticia.		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Le diferentes tipos de texto coa velocidade, entoación e ritmo axeitado.		
CA3.5 - Adquirir a eficacia lectora mediante unha planificación de mellora e o gusto pola lectura.	Establece un plan de lectura.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.2 - Compartir os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal, sobre algún tema de interese persoal, realizado de maneira acompañada, que implique a localización, selección e contraste de información de distintas fontes, incluídas as dixitais.	Busca a mesma noticia en diferentes fontes contrastando a información,		
CA5.4 - Identificar a biblioteca da aula ou do centro como escenario de actividades literarias compartidas.	Recoñece a biblioteca como lugar de busca documental.		
CA6.3 - Formular conclusións elementais sobre o funcionamento da lingua, prestando especial atención á concordancia e ás relacións de significado entre as palabras (substantivos, adxectivos e verbos), a partir da observación, comparación e manipulación de palabras e enunciados, nun proceso acompañado de produción ou comprensión de textos en contextos significativos.		Baleiro	0
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			
CA6.6 - Progresar na adquisición de vocabulario a través dos textos.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identificación de prexuízos e estereotipos lingüísticos. - Recoñecemento nas expresións verbais e non verbais da igualdade entre homes e mulleres. - Procesos: interacción oral - Interacción oral adecuada en situacións de aula, mobilizando estratexias básicas de cortesía lingüística e asertividade. - Procesos: produción oral. - Construción, valoración e comunicación de coñecemento mediante a planificación e produción acompañada de textos orais e multimodais sinxelos. - Procesos: comprensión lectora. - Estratexias básicas de uso de fontes documentais diversas, para mellorar a comprensión dos textos. - Uso da biblioteca respectando as súas normas de organización e funcionamento e valorando a participación nas actividades organizadas. Continuidade na creación dunha biblioteca propia e persoal. - Procesos: produción escrita - Estratexias básicas de uso de fontes documentais diversas, tanto en papel como dixitais, para mellorar a expresión escrita e a elaboración de textos. - Utilización da biblioteca e os recursos dixitais da aula ou do centro como fonte de información, aprendizaxe e lecer. - Comprensión, memorización e recitado de poemas valorando o ritmo e a entoación. - Creación de textos literarios sinxelos, en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Aproximación á lingua como sistema con distintos niveis: sons e letras, palabras, oracións e textos. Observación e comparación de unidades comunicativas básicas. - O suxeito e o predicado. - Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación. - Uso de hue-/hie- - Procedementos elementais de adquisición de vocabulario. Semellanzas e diferenzas de forma e significado entre palabras da mesma familia léxica ou semántica. - As palabras polisémicas.

UD	Título da UD	Duración
8	Las fuerzas y las máquinas	16

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.7 - Elaborar textos escritos e multimodais sinxelos e coherentes, individuais ou colectivos, integrando recursos gráficos ou paratextuais que faciliten a comprensión do sentido global do texto.	Redacta as intrucións dunha máquina reproducindo un modelo dado.	PE	65
CA5.8 - Recoñecer recursos básicos da linguaxe literaria.	Coñece e diferencia as estrofas e tipos de rima,		
CA6.3.9. - Identificar e recoñecer as clases de oracións.	Identifica e recoñece as clases de oracións.		
CA6.5.8. - Coñecer as normas de uso do mp, mb e nv	Discrimina e escribe correctamente palabras con mp, mb e nv		
CA6.5.9. - Coñecer as normas de uso do br/bl	Discrimina e escribe correctamente palabras con br/bl		
CA6.6.8. - Identificar e coñecer as palabras compostas.	Identifica e coñece as palabras compostas.		
CA1.4 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios da comunicación.	Redacta e explica as intrucións dunha máquina usando linguaxe non discriminatoria.	TI	35
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprende textos, extrae as ideas principais, realiza inferencias sinxelas e valora críticamente o contido.		
CA2.6 - Expresarse con coherencia de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións.	Explica as instrucións dunha máquina con coherencia e expresividade axeitada.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Le diferentes tipos de texto coa velocidade, entoación e ritmo axeitado.		
CA4.6 - Compartir oralmente a experiencia de lectura, participando, de forma acompañada ou autónoma, en comunidades lectoras de ámbito escolar.	Recita poemas de produción propia e allea.		
CA5.2 - Compartir a experiencia de lectura, en soportes diversos, mediante a realización de actividades literarias e participando en comunidades lectoras do ámbito escolar.	Participa en actividades de lectura compartida con diferentes soportes.		
CA5.5 - Reproducir a partir de modelos dados textos literarios sinxelos, en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos e poemas.	Reproducir un poema famoso.		
CA6.3 - Formular conclusións elementais sobre o funcionamento da lingua, prestando especial atención á concordancia e ás relacións de significado entre as palabras (substantivos, adxectivos e verbos), a partir da observación, comparación e manipulación de palabras e enunciados, nun proceso acompañado de produción ou comprensión de textos en contextos significativos.		Baleiro	0
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			
CA6.6 - Progresar na adquisición de vocabulario a través dos textos.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas, tendo unha perspectiva de xénero. - Xéneros discursivos - Intención comunicativa e claves da tipoloxía textual básica: narración, descrición, diálogo e exposición. - Procesos: interacción oral - Participación activa en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando frases cunha secuencia lineal sinxela e coherente, construíndo o discurso de acordo coas necesidades comunicativas de cada situación. - Procesos: comprensión oral - Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que incidan no significado da mensaxe que se quere transmitir. - Procesos: produción oral. - Produción de textos orais sinxelos de diferente tipoloxía. Pronuncia e entoación adecuadas. - Xéneros discursivos

Contidos

- Estratexias para a comprensión lectora de textos sinxelos de diversa tipoloxía.
- Procesos: comprensión lectora.
- Lectura individual ou acompañada de distintos tipos de textos, con entoación e ritmo adecuados ao desenvolvemento cognitivo.
- Elementos gráficos, textuais e paratextuais sinxelos que favorecen a comprensión antes, durante e despois da experiencia lectora.
- Procesos: produción escrita
- Modelos e estratexias elementais, individuais ou grupais, de planificación, redacción, revisión de textos escritos sinxelos, en diferentes soportes (incluíndo os dixitais), con distintos propósitos comunicativos.
- Modelos explícitos para reelaborar a información.
- Estratexias básicas para a interpretación acompañada e compartida de obras, a través de conversacións literarias, participando activamente nas comunidades lectoras escolares.
- Comprensión, memorización e recitado de poemas valorando o ritmo e a entoación.
- Aproximación á lingua como sistema con distintos niveis: sons e letras, palabras, oracións e textos. Observación e comparación de unidades comunicativas básicas.
- As clases de oracións.
- Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.
- Uso de mp, mb e nv
- Uso de br/bl
- Procedementos elementais de adquisición de vocabulario. Semellanzas e diferenzas de forma e significado entre palabras da mesma familia léxica ou semántica.
- As palabras compostas.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Entendemos a metodoloxía didáctica como o conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas orientadas a posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxectivos formulados potenciando o desenvolvemento das competencias clave dende unha perspectiva transversal.

A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Neste sentido prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.

A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus distintos ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.

Incidiremos a nivel metodolóxico nos seguintes aspectos:

- A aprendizaxe significativa que fomente o desenvolvemento dun pensamento eficaz, crítico e creativo. Partiremos dos coñecementos previos do alumnado, tendo en conta as súas aprendizaxes anteriores e o seu desenvolvemento cognitivo e emocional.
- Promover a motivación intrínseca do alumnado, vinculada á responsabilidade, á autonomía e ao desexo de aprender.
- A preparación para a resolución de problemas da vida cotiá como elemento motivador para a aprendizaxe.
- Promover metodoloxías activas, participativas que esperten o interese e o gusto por aprender.

- O fomento da creatividade a través de tarefas e actividades abertas que supoñan un reto para o alumnado en todas as áreas.
- O desenvolvemento de destrezas básicas que potencien aspectos clave como a lectura, o debate e a oratoria.
- Fomentar a autonomía nas aprendizaxes que leva consigo o desenvolvemento da competencia de aprender a aprender como elemento fundamental para a aprendizaxe ao longo da vida.
- A inclusión das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC) como recurso didáctico do profesorado, pero tamén como medio para que o alumnado explore as súas posibilidades para aprender, comunicarse e realizar as súas propias achegas e creacións utilizando diversas linguaxes.
- Lograr un bo clima de aula que lle permita ao alumnado centrarse na aprendizaxe e lle axude no seu proceso de educación emocional.
- A atención á diversidade do alumnado como elemento central das decisións metodolóxicas que leva consigo realizar accións para coñecer as características de cada alumno ou alumna e axustarse a elas.
- Fomentarse o uso de estratexias de intelixencia emocional para o achegamento do alumnado á xestión das súas emocións, desenvolvendo principios de empatía e resolución de conflitos.
- A combinación de diversos agrupamentos, valorando a titoría entre iguais e a aprendizaxe cooperativa como medios para favorecer a atención de calidade a todo o alumnado e a educación en valores.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Material funxible: cadernos do alumnado, folios, cartolinas, goma, lápiz, rotuladores, ceras, bolígrafos.
Material elaborado: fichas, guías.
Recursos dixitais: páxinas web, aula virtual.
Materiais de aulas específicas: aula de informática, aula de música, horta escolar, biblioteca.
Material específico de pedagogía terapéutica e de audición e linguaxe.
Libros de lectura.
Libros de texto.
Materiais específicos de cada unidade.

Ademais dos expostos, empregaremos unha variedade significativa de recursos didácticos coa finalidade de ofertarlle ao noso alumnado un amplo abano de posibilidades para as súas aprendizaxes. Intentaremos motivar e implicar ao alumnado no proceso de ensino-aprendizaxe, xa que procuraremos que os recursos empregados posibiliten unha aprendizaxe activa por parte do alumnado. Os recursos materiais se conciben como recursos flexibles, abertos e cambiantes en función das necesidades e situacións de aprendizaxe que se irán sucedendo ao longo do curso.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial levarase a cabo nas primeiras semanas do curso, cando se incorpore alumnado unha vez comezado o curso ou ao inicio de cada unidade didáctica. Esta avaliación levarase a cabo mediante:

- Revisión dos informes do ano anterior, onde se recollerá información sobre os resultados académicos obtidos na materia e, de ser o caso, dos plans de reforzo.
- Recollerase información nas entrevistas iniciais coas familias para coñecer datos relevantes sobre o alumnado en canto a súa personalidade, nivel de autonomía, situación familiar, ...

- Avaliación das competencias e contidos a través de actividades como:
  - o Describir as características básicas dos diferentes contados de maneira oral e escrita.
  - o Identificar as ideas iniciais do alumnado a través de aplicacións como Kahoot, entre outras.
  - o Actividades de comprensión e expresión oral e escrita sobre as distintas temáticas.
  - o Busca de información guiada empregando diferentes fontes de información en formato impreso ou dixital.

A partir desta avaliación tratarase de identificar se existen dificultades no grupo-clase ou en determinados alumnos para a elaboración das medidas oportunas tanto a nivel colectivo como individual.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	11	13	13	13	13	13	12	12	100
Proba escrita	75	55	70	60	65	70	60	65	65
Táboa de indicadores	25	45	30	40	35	30	40	35	35

Criterios de cualificación:

A cualificación da área terá en conta a seguinte ponderación

- Probas escritas: 50%
- Traballo en aula (realización de tarefas, organización e limpeza do caderno, autonomía, participación,...): 30%
- Outras probas computables (exposición de traballos, probas orais, rexistos observacionais, etc): 20%

Criterios de recuperación:

Dado que o currículo de educación primaria establece que debe darse unha avaliación continua e global, no caso de non superar algunha das tarefas ou probas deseñadas, buscarase a súa recuperación a través da impartición dos seguintes contidos e a realización de actividades posteriores, que reforcen eses coñecementos.

6. Medidas de atención á diversidade

Na etapa da educación primaria poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na detección precoz das súas necesidades específicas e no establecemento de mecanismos de apoio e reforzo tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe co obxecto de reforzar a inclusión e asegurar o dereito a unha educación de calidade.

O traballo coordinado xunto co Departamento de Orientación, o equipo docente e a familia do alumnado será fundamental para a abordaxe das dificultades que poidan xurdir no proceso de ensino-aprendizaxe.

O documento de referencia será o Plan Xeral de Atención á Diversidade, no que figurarán as posibles medidas tanto ordinarias como extraordinarias de atención á diversidade. Neste sentido, a información obtida na avaliación inicial axudará a escoller a/as medida/as de atención á diversidade, como poden ser o reforzo educativo, o apoio de profesorado con dispoñibilidade horaria ou o apoio de profesorado especialista en Audición e Linguaxe e/ou

Pedagogía Terapéutica.

Será importante tamén a planificación de actividades de reforzo e ampliación para individualizar o ensino e atender á totalidade do alumnado.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Comprensión lectora.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Fomento da creatividade, do espírito científico e do emprendemento.				X		X		
ET.6 - Igualdade entre mulleres e homes.	X		X		X		X	X
ET.7 - Educación para a paz.			X		X			
ET.8 - Educación para o consumo responsable e o desenvolvemento sostible.		X		X		X	X	
ET.9 - Educación para a saúde (incluída a afectivo-sexual).	X	X			X		X	X

Observacións:

No deseño de actividades á hora de traballar en grupo:

- Fomentaranse de maneira transversal a igualdade entre mulleres e homes, a educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual, a formación estética, a educación para a sustentabilidade e o consumo responsable, o respecto mutuo e a cooperación entre iguais.
- Promoverase a aprendizaxe da prevención e da resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e a consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- Evitaranse os comportamentos, os estereotipos e os contidos sexistas, así como os que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero.
- Fomentaranse as medidas para que o alumnado participe en actividades que lle permitan afianzar o espírito emprendedor y a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo/a e o sentido crítico.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Visita á biblioteca pública.	Contacontos, e animación á lectura con escritores infantís.		X	
Visita El Ideal Gallego-DXT Campeón	Esta visita nos permite afondar nos textos de tipo informativo, achegamento ao mudo do xornalismo.			X
Asistencia a unha obra de teatro.	Seleccionaranse obras teatrais relacionadas cos obxectivos curriculares a acadar e ofertadas por diferentes entidades. Continuarase traballando e fomentando o gusto polo teatro mediante a nosa Compañía teatral de centro.	X		

Observacións:

O noso centro conta cunha serie de criterios establecidos que marcan a selección e organización das actividades complementarias que se realizan co alumnado.

Ditas actividades están relacionadas con:

- Cos contidos de cada área.
- O establecido no currículo como conmemoracións a traballar.
- Deben reforzar os aspectos do currículo que consideremos máis interesantes.

Todas e cada unha das actividades complementarias deben ser:

integradoras, coeducativas, globalizadas, motivadoras, que fomenten a igualdade entre ambos sexos así como a igualdade de oportunidades, a convivencia, a tolerancia, e o respecto.

As actividades poden variar na súa temporalización por estar pendentes de confirmación.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
A temporalización das unidades didácticas foi adecuada?
A maioría do alumnado obtivo unha cualificación positiva na área?
Usáronse distintos instrumentos de avaliación?
Metodoloxía empregada
Logrouse a participación activa de todo o alumnado?
Empregaronse diferentes estratexias e/ou recursos para a presentación de contidos e novas situacións de aprendizaxe
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Incorporáronse ás TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe?

Medidas de atención á diversidade
Adoptáronse medidas de RE para o alumnado que as precisou?
Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?
Ofreceuse a cada alumno/a as explicacións individualizadas necesarias?
Clima de traballo na aula
Logrouse crear un clima de aula que favoreza a aprendizaxe?
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Houbo unha coordinación continua entre o profesorado do grupo-aula?

Descrición:

Os indicadores anteriormente sinalados avaliaranse de forma trimestral a través de listas de control, co obxectivo de realizar un seguimento tanto do proceso de ensino-aprendizaxe como da propia práctica docente.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A programación é unha guía da nosa labor que deberá someterse a revisión continua co cara a valorar o grao de adquisición dos obxectivos e o grao de desenvolvemento das competencias clave por parte do alumnado; así como o grao de desenvolvemento da programación didáctica e a propia práctica docente.

Os resultados desta avaliación permitirán tomar decisións co fin de modificar, se é preciso, aspectos do proceso de ensino e aprendizaxe, para favorecer o desenvolvemento académico e persoal de todo o alumnado.

Este seguimento e avaliación farase de maneira continua, especialmente ao remate de cada trimestre e ao remate do curso escolar, valorando os diferentes aspectos de consecución da mesma.

Para realizalo empregárase unha lista de control na que se avaliarán os indicadores de logro recollidos no apartado 8.1. da presente programación, onde se analizan diferentes aspectos relacionados co desenvolvemento e cumprimento da programación como a temporalización das unidades didácticas, a metodoloxía ou a coordinación.

Esta avaliación realizarase de maneira individual e en coordinación co resto de equipo docente. A partir da valoración dos diferentes apartados da programación levaranse a cabo accións de mellora como a adaptación ou modificación de aspectos curriculares, metodoloxía, tempos, proposta de actividades de reforzo e ampliación e a adopción de medidas de atención á diversidade que sexan necesarias, tanto ordinarias como extraordinarias.

Ao final do curso a información obtida da avaliación da programación farase constar na memoria final, onde se recollerán as dificultades atopadas, xunto coas medidas adoptadas, de ser o caso; e se fará fincapé nas propostas de mellora a adoptar para o próximo curso escolar.

9. Outros apartados